

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023
Marathi (Compulsory) Paper-XIII
MARC27: Samajbhashavidnyan

Day and Date: Friday, 15/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भाषा ही कोणाच्या मालकीची असते ?
अ. राजाच्या ब. समाज क. मालक ड. देव
- 2 भाषेच्या सामाजिक दृष्टीकोनातून केलेल्या अभ्यासातून पुढे कोणती स्वतंत्र अभ्यास शाखा निर्माण झाली
अ) समाजशास्त्र ब) मानववंश क) समाजभाषाविज्ञान ड) नीतिशास्त्र
- 3 १९६१ च्या जणगणनेनुसार भारतात सुमारे किती भाषा बोलल्या जातात ?
अ) १६५० ब) १६५१ क) १६५२ ड) १६५४
- 4 समाजभाषाविज्ञान प्रमुख संकल्पना या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ) रमेश वरखेडे ब) रमेश धोंगडे क) जयश्री पाटणकर ड) हरीशचंद्र थोरात
- 5 भाषिक समाजाच्या एकात्मतेचे प्रतिक म्हणून कोणत्या विशिष्ट गोष्टीस प्रतिष्ठा असते ?
अ) भाषा किंवा बोली ब) व्यक्तीस क) समाजास ड) भाषिक प्रयोग
- 6 क ऐवजी य किंवा ड कोणत्या भाषेत वापरतात ?
अ. खानदेशी ब. अहिराणी क. माडिया ड. बांगला
- 7 आदिवासी क्षेत्रात कोणत्या निर्वासितांचे पुनर्वसन करण्यात आले?
अ. सिंधी ब. तेलगु क. मुसलीम ड. बंगाली
- 8 भाषा, समाज आणि संस्कृती या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
अ. सोनाली कुलकर्णी ब. सोनाली देशपांडे क. सोनाली जोशी ड. आश्विनी धोंगडे
- 9 मातृभाषा शिक्षणाचे योग्य माध्यम आहे आणि अधिक योग्य माध्यम अनुभव असतो असे मत कोणाचे ?
अ. म. गांधी ब. डॉ. आंबेडकर क. वि. दा. सावरकर ड. लो. टिळक
- 10 व्यक्तीला कोणत्या प्रक्रियेतून भाषा प्राप्त होते ?
अ. सामाजिकीकरण ब. शालेय शिक्षण क. अनुभव ग्रहण ड. संस्कृती
- 11 भारतीय भाषांचे सर्वेक्षण या प्रकल्पात भारतात किती भाषा असल्याचे निरीक्षण नोंदवली आहेत ?
अ. ६५२ ब. ७८० क. ८८४ ड. १०००

- 12 भाषिक भांडार ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी मांडली ?
अ. जॉन गिबसन ब. जॉन गम्पई क. रोड ड. सोस्युर
- 13 भारतीय बोली भाषा अभ्यासाच्या इतिहासात सर्वात मोठा प्रकल्प कोणाचा आहे ?
अ. जॉर्ज गिअर्सन ब. चॉम्स्की क. हडसन ड. श. गो. तुळपुळे
- 14 ज्ञानभांडाराचे संचित कशामुळे जतन करता येते ?
अ. भाषेमुळे ब. पिढीमुळे क. साहित्यामुळे ड. संस्थेमुळे
- 15 समाजशास्त्र या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ. रवींद्र केळेकर ब. डॉ. प्रदीप आगलावे क. ना. गो. कालेलकर ड. नीला पांढरे

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भाषिक सवयी
- 2 व्यक्तीबोली संपर्क
- 3 भाषेचा संग्रह
- 4 पाश्चात्यांचा भाषा अभ्यास

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 समाजातील प्रत्येक व्यक्तीची भाषा स्थलकाळानुसार बदलत असते चर्चा करा ?
- 2 भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा
- 3 भाषा संपर्काचे प्रकार लिहा
- 4 उपयोजित भाषाविज्ञान याबद्दल माहिती लिहा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भाषिक समाज या संकल्पनेची मांडणी कोणत्या दृष्टिकोनातून केली आहे ते लिहा
- 2 भाषेची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023
Marathi (Compulsory) Paper-XIII
MARC27: Samajbhashavidnyan

Day and Date: Friday, 15/12/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भाषा ही कोणाच्या मालकीची असते ?

अ. राजाच्या ब. समाज क. मालक ड. देव

Option 2

2 भाषेच्या सामाजिक दृष्टीकोनातून केलेल्या अभ्यासातून पुढे कोणती स्वतंत्र अभ्यास शाखा निर्माण झाली

अ) समाजशास्त्र ब) मानववंश क) समाजभाषाविज्ञान ड) नीतिशास्त्र

Option 2

3 १९६१ च्या जणगणनेनुसार भारतात सुमारे किती भाषा बोलल्या जातात ?

अ) १६५० ब) १६५१ क) १६५२ ड) १६५४

Option 3

4 समाजभाषाविज्ञान प्रमुख संकल्पना या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

अ) रमेश वरखेडे ब) रमेश धोंगडे क) जयश्री पाटणकर ड) हरीशचंद्र थोरात

Option 1
5 भाषिक समाजाच्या एकात्मक्तेचे प्रतिक म्हणून कोणत्या विशिष्ट गोष्टीस प्रतिष्ठा असते ?

अ) भाषा किंवा बोली ब)व्यक्तीस क) समाजास ड)भाषिक प्रयोग

Option 1

6 क ऐवजी य किंवा ड कोणत्या भाषेत वापरतात ?

अ.खानदेशी ब. अहिराणी क. माडिया ड.बांगला

Option 1

7 आदिवासी क्षेत्रात कोणत्या निर्वासितांचे पुनर्वसन करण्यात आले?

अ. सिंधी ब. तेलगु क. मुसलीम ड.बंगाली

Option 4

8 भाषा,समाज आणि संस्कृती या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?

अ. सोनाली कुलकर्णी ब.सोनाली देशपांडे क. सोनाली जोशी ड. आश्विनी धोंगडे

Option 2

9 मातृभाषा शिक्षणाचे योग्य माध्यम आहे आणि अधिक योग्य माध्यम अनुभव असतो असे मत कोणाचे ?

अ. म.गांधी ब. डॉ.आंबेडकर क. वि.दा.सावरकर ड. लो.टिळक

Option 1

10 व्यक्तीला कोणत्या प्रक्रियेतून भाषा प्राप्त होते ?

अ.सामाजिकीकरण ब. शालेय शिक्षण क.अनुभव ग्रहण ड. संस्कृती

Option 1

11 भारतीय भाषांचे सर्वेक्षण या प्रकल्पात भारतात किती भाषा असल्याचे निरीक्षण नोंदवली आहेत ?

अ. ६५२ ब.७८० क. ८८४ ड. १०००

Option 2

12 भाषिक भांडार ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी मांडली ?

अ. जॉन गिबसन ब.जॉन गम्पझ क. रोर ड. सोस्युर

Option 2

13 भारतीय बोली भाषा अभ्यासाच्या इतिहासात सर्वात मोठा प्रकल्प कोणाचा आहे ?

अ.जॉर्ज गिअर्सन ब. चॉम्स्की क. हडसन ड. श.गो.तुळपुळे

Option 1

14 ज्ञानभांडाराचे संचित कशामुळे जतन करता येते ?

अ.भाषेमुळे ब. पिढीमुळे क. साहित्यामुळे ड. संस्थेमुळे

Option 1

15 समाजशास्त्र या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

अ. रवींद्र केळेकर ब.डॉ.प्रदीप आगलावे क.ना.गो. कालेलकर ड.नीला पांढरे

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 भाषिक सवयी

Ans:

2 व्यक्तीबोली संपर्क

Ans:

3 भाषेचा संग्रह

Ans:

4 पाश्चात्यांचा भाषा अभ्यास

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 समाजातील प्रत्येक व्यक्तीची भाषा स्थलकाळानुसार बदलत असते चर्चा करा ?

Ans:

2 भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

3 भाषा संपर्काचे प्रकार लिहा

Ans:

4 उपयोजित भाषाविज्ञान याबद्दल माहिती लिहा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भाषिक समाज या संकल्पनेची मांडणी कोणत्या दृष्टिकोनातून केली आहे ते लिहा

Ans:

2 भाषेची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:
